

hat, akinek számára a harc az öntudatos, kulturált, szellemileg sokoldalúan fejlett emberért nem üres szólam. Világos, hogy mi reális, anyagi alap nélkül nem is beszélhetünk a tudat fejlődéséről, kulturáltságról, a sokoldalú szellemi tevékenységről. Az öntudat fejlődését és az anyagi alapot a tudat kivirágzása számára egyetlen egységnek tekintjük. Eppen ezért biztosak vagyunk, hogy első öt éves tervünk megvalósítása nemcsak óriási anyagi, műszaki és gazdasági fejlődést, hanem egyben hatalmas, a régi időkben elképzelhetetlennek tartott fejlődést hoz létre néptömegeink tudatában, óriás haladást az egyének tudatában.

Ennek a beszámolóknak az elején kiemeltem, hogy első öt éves tervünk nem csupán felsőleges feladat, hanem ugyanakkor komoly és éles harc is. Azt hiszem, hogy ez a harc nem szorítkozik csupán az anyagi térre, nem folyik csupán az anyagi feladatok megvalósításának terén, hanem ugyanakkor harc az emberi öntudat terén is. Mi már ma érezzük, amikor a terv megvalósításáért folytatott harcban küzdünk mind a mult lelki és szellemi maradványai ellen önmagunkban, mind a reakció tudatos ellenséges törekvéseivel, hogy ezeket a maradványokat felhasználja.

Az első öt éves terv megvalósításáért folytatott harc rendkívül érdekes folyamat lesz és nemcsak gazdasági, társadalmi és politikai téren jut kifejezésre, hanem elkerülhetetlenül megnyilatkozik a tudományban és a kultúrában is. Ahogyan a népfelszabadító harc — mind korszakalkotó társadalmi és politikai eseményeivel, mind pedig és főként a tömegek és az egyének tudatában és felfogásában okozott lelki következményeire való tekintettel, — rendkívül gazdag anyagot adott a mai és főként, úgy vélem, a jövőndő művészi alkotások számára, ugyanúgy bőséges anyagot nyújt az öt éves terv is, mint annak törvényes folytatása. Ennek a beszámolóknak éppen az volt a szándéka, hogy felkeltse a fokozott érdeklődést, hiszen ez a beszámoló természetesen nem is nyújthatott mást, minthogy szerényen rámutasson néhány, különösen érdekes és szembevetendő tényre.

THURZÓ LAJOS:

NYÁRESTI ÉNEK

Csittul lassan a nappal dorombja,
Belep kint mindent: fákat és követ
a lágyan omló este korombja,
puha és meleg mint bársony-szövet.

Háznak eresze fülel és tágul,
árnyában szárnyas egérke il'an,
Nem koccan peres levél az ágrul,
fényt csurgat a hold s fényt a villany.

K's dal fe'szalad vékony sugáron,
vígán csiripel nagy árnyak alól:
pernye lyukakban, tejes fűszálon
éjji legényke, a tücsök da'ol.

Tágas mezőkön búzát érlel a hold,
 városban gyárak feszülnek, égnek,
 Fáradt szemekbe álom hatolt,
 rövid mint farka illanó egérnek.

Nyáresti égbolt ringat, mint ágyunk
 hunyorgó fényű kis csillag-szemekkel.
 Ölelni téged akkor is vágyunk,
 ha felnyitja álmos szemünk a reggel.

Esténk ma vágy, nem hangulat penésze.
 Szépet most munkás szíve is issza,
 dolgos nagy útszakasz fénylő, szép része,
 rá hold alól is büszkén tekintünk vissza...

Arny most nekünk is tartogat titkot,
 tejútig visz fel a napos oldal.
 Ezüstös tájra most nem szórunk szitkot,
 nevetünk együtt a nagyképű holddal...

MUNKÁSNEVELÉSÜNK

Irtó: Malusev Cvetko

Tito első ötéves terve óriási feladatok elé állítja hazánk minden dolgozóját, megvalósításában pedig a legnagyobb szerepet az Egységes Szakszervezeteket illeti meg, mivel szerteágazó szervezetei a dolgozók életébe és munkájába a legmélyebbre hatolnak. A sok feladat közül ki kell emelni a munkaverseny szervezését, a munkafegyelem szilárdítását, a termelékerység fokozását, az anyag-megtakarítást, a munkabérek szabályos megállapítását, a szakemberek nevelését stb. De mivel az első Ötéves terv nem csak gazdasági, hanem politikai tény is, mely megvalósulásával népeinket csak nem egycsapásra a gazdasági jólét, nemzeti függetlenség és szabadság útjára — a szocializmus útjára — viszi, a Terv népszerűsítése elsőrangú világnézeti kérdés is, amelynek a szakszervezeti munkásnevelés terén nálunk Vajdaságban meg van a maga külön jelentősége.

Az első Ötéves terv a dolgozók kulturális színvonalának emelését is előírja mivel a gazdasági javulás és a termelés előrehalad és csak politikai felvilágosítás útján nyer igazi állandóságot. Ha azonban szakszervezeteink mai kultúr munkáját vesszük szemügyre rögtön láthatjuk, hogy a szakszervezetek dolgozóinak világnézeti nevelésében még nem tudnak felmutatni lényeges eredményeket, hiszen a kultúr munka színvonala még sok helyen igen alacsony, nélküli a rendszert és a céltudatosságot. A munkásnevelés lényeges kérdései tehát a Tito-terv első ötéves korszakában kerülnek napirendre. A tisztázandó elvi, szervezeti és technikai kérdések száma igen nagy mivel az alsóbb szakszervezeti vezetőkáder még nem sajátította el a marxizmus-leninizmus társadalomelméletét és ennek hiányában nem mindig képes helyesen tájékozódni korunk rendkívül bonyolult társadalmi és politikai viszonyaiban.

A tökéletes rendszer hamis, ferde és hiánycs tanokkal, a fasizmus fajelmélettel, sovinizmussal és alantós ösztönök felébresztésével akarta elaltatni a tömegek öntudatát, hogy azok társadalmi elnyomott helyzetü-